

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván hához küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előzetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyen számkor 20 fillérért kaphaték
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készenlért 12 fill., többszörért 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szög 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2
fillérével számítatik.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Vélünk a közönségben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A fejadó.

A nemzeti kormány programjában helyet foglal az adózás reformjának terve is. Kétség kívül a magyar adózási rendszer egyike a legkomplicáltabbaknak s mondjuk a legméltánytalanabbaknak. Mivel nem egyszerre jött létre, benne semmiféle rendszer nincsen, hanem csak úgy ötletszerűen van összehalmozva a nélkül, hogy az adó igazságosan és méltányosan lenne elosztva.

A mindenkor kormányok is már több ízben tervezték az adózás reformját, azonban a tervezetnél tovább nem mentek s minden maradt a régi-ben. E közben az adózásról egyre-másra felszínre kerültek a szebbnél-szebb elméletek, de ezeknek semmi eredményük nem volt, mert az események azok gyakorlati alkalmazását bizonytalan időre elhalasztották.

A nemzeti kormány is érezte a kötelességet, mely e tekintetben reá hármlott, mivel magát az adórendszert egy npről a másikra gyökeresen megváltoztatni nem lehet, iparkodott az adótvörvénynek legalább azon szakaszait enyhíteni, a mely elsősorban a legszegényebb néposztályt sújtja. És ez a II. osztályu kereseti adó, nép nyelvén fejadó. Ennek a módosítását óhajta legelőbb törvénybe iktatni a kormány s e célból Wekerle Sándor dr. miniszterelnök a II. osztályu kereseti adó módosításáról törvényjavaslatot nyújtott be a végett, hogy ez alól a legszegényebb néposztályt mentesítse, mert nem szorul bővebb vitára, hogy a II. osztályu kereseti adónk most életben levő formájában a legvisszataszítóbb és legméltánytalanabb a világ minden adónemei közt, mely vérlázító igazságtalanságaival éppen a legszegényebb néposztályra sújt le. Ugyanis akinek

nincs egyebe egy kicsiny kis viskójánál, a melyben családjával együtt éppen csak hogy meghuzhatja magát s a mely viskó után mindössze pár fillér házadót fizet, az másodosztályu keresetadó címén mindjárt 4 korona minimális adót köteles fizetni.

Ezen kívül minden tizenhat évet betöltött családtagja után szintén megadóztaták noha ezen családtag a család jövedelmének nemcsak a gyarapításához nem járult, hanem azt fogyasztotta.

Valóban, ez megfordítottja volt a progresszív adónak és kiáltó ellentéte a létminimum elvének, mert a legelembb emberi szükségletet a fődelet, a hajlékot a legszegényebbnél is abban az arányban adóztatja, mint a gazdagnál.

A Wekerle törvényjavaslata ezt az anomáliát akként orvosolja, hogy azokat, akiknél az adóalap tiz koronát meg nem halad, mentesíti a második osztályu kereseti adó alól, tiz koronától negyven koronáig terjedő adóalapnál pedig két koronára mérsékli és csak az ezen felüli adóalapnál vet ki négy, hat és nyolc korona keresetadót.

Ez a Wekerle benyújtott törvényjavaslatának a legfontosabb intézkedése. Fontosságát legjobban megértjük akkor, ha figyelembe vesszük, hogy ez a reform a pénzügyminiszterium számításai szerint 6—7 millió korona évi teherkönnyítést jelent a legszegényebb néposztályra nézve. Hiszen ez sem valami nagy összeg, de a földhözragadt szegény népnél a koronák is sokat számítanak. És ha nem felejtjük el, hogy az az állami adó, amelynek a terhéből a szegény nép ekként elesik, a legkülönbélebb községi és más pótdóknak is alapjául szolgál, akkor ezt a teherkönnyebbülést bizvást 10—12 millióra számíthatjuk, ami már mindenestre jelentékeny összeg.

És végre is évtizedek óta ez az

első adójavaslat, a melyben nem emeljük, hanem leszállítjuk az adót. És — a napszamosok adómentességét kimondó törvényen kívül — ez a legelső javaslat, amelyben a progresszivitásnak némi nyomaival találkozunk.

Korántsem állítjuk, hogy ez a javaslat valami ideális állapotot jelent a régihez képest, mert hiszen, hogy csak egyet említsünk, ha egyébbhez nem, de a családtagok adójának, bár reformált alakban való fentartásához, bizonyára szó fér.

Bár tehát az adózó közönség legszegényebb néposztálya megnyugvással fogadja a teljes adóreform felé irányuló első lépés megtételét, mind az által nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy az adózás egész vonalon átalakítandó. A progresszív adórendszer behozatalától remélhetjük csak elsősorban a kisiparosok és kisgazdák helyzetének javulását.

A gyermek füle.

Érzékeink közül legnagyobb foku tevékenységével magasra kicsucosodik: a hallás és a látás érzéke.

E két érzékszerv (a többiekéhez mérve) egyik legfontosabb s egyszersmind legfárasztóbb munkakört tölt be egyéni életünk pályafutásán.

Tudjuk, hogy az érzékszervek azon kapuk, melyeken át a külső világ érintkezik szellemi világunkkal. De kétségbehehtetlen tény az is, hogy egész egyéni életünk folyamán szerzett ismereteink orszálarésze: a látás és a hallás kapuján kerül lelki világunk birtokába; emiatt a szóban forgó érzékszerv nagybecsű értékkel bír a teremtés koronájánál.

Azonban érzékszerveinkre, mint legnagyobb becsű értékeinkre, mindenkoron s jó eleve ügyelnünk kell, nehogy időelőtt értéktelenné, avagy kevésbé értékesebbé váljanak. Ámde érzékeinkre csak akkor tudunk kellőleg s teljes körültekintéssel ügyelni, hogy

ha teljesen tisztában vagyunk, azok fejlődésével, nemkülönben az azokat fenyegető és környező veszélyekkel.

Epp ezért nem lesz érdektelen a hallás szervéről egyet-mást szólnom.

Már csak azért is felette fontos a hallás szervével foglalkoznunk, mert a fül azon érzékszerv, mely a hangos beszéd természetes uton való elsajátításához mulhatatlanul szükséges.

Hogyha összehasonlítjuk a látás szervét a hallás szervével, látni fogjuk, hogy a látás szerve sokkal egyszerűbb szervezetű; (bonctanilag) könnyebben áttekinthető, mint a hallás szerve.

Mert míg a látás szerve majdnem teljesen tisztában áll előttünk, addig a fül legnemesebb részei teljesen elszigetelve vannak. Emiatt a látás szervénél felmerülő bajokat könnyebb kipuhatolni s ennek megtörténte után gyógyítani, mint a hallás szervénél.

E sorok kereteiben nem terjeszkedem ki a fül bonc- és élettana szövvényes részleteire, mert azáltal a jelen téma nagyon is dagályossá válnék; mindennek elkerülése végett kizárólag a gyermek hallása fejlődéséről és a hallás szervének betegségeiről és azoktól való óvásáról kívánok szólni.

Ezek után átvérhetünk tárgyunk tulajdonképeni oldalára: a hallás fokozatos fejlődésére.

Tudnunk kell, hogy minden egyes érzékszervünk csak lassu és fokozatos fejlődés által válik teljesen munkaképpessé.

Az ujszülött érzékszervei bizonyos ideig nem működnek, hanem szunnyadnak. Nem működnek különösen azok, melyek nem annyira a vegetatív betöltésére, mint inkább a magasabb szellemi működések szolgálatára vannak rendezve. Az utóbbiak közé tartoznak a fül és a szem.

A csecsemő édesdeden alszik; álmát nem zavarja semmiféle nesz; zaj-lárma nem háborgatja mert halló-szerve is szunnyad. Az ujszülött bizonyos ideig az u. n. élettani

TÁRCZA.

Homoki levél.

Szikra, 1907. júl. 24.

Hosszu idő óta ez az első nyári nap. Eddig folytonosan dudolt, hol meg bőmbölt a puszta szél, rontotta, törte a gyöngögyökerű gyümölcsfákat. Estéknként pedig ugyancsak hűvös volt az éj. (Itt úgy mondják.)

Pipaszó mellett bevonulok az árnyas borházba, ott próbálom meg az írást. Bizony nehezen megy. Mint a mély homokban a rakott szekér. Ez utóbbi alót a hasonlatban a gondokat kell érteni, melyeket még a pusztában sem rázhat le úgy az ember magáról, amint a kúya szokta lerázni szőréről a vizet.

A homok különben is alkalmas anyaga az elmékedésnek. Van a kecskeméti állomáson egy kegydíjas elaggott málbázó, az öreg Imre bácsi, azzal szoktunk homoki emlékedéseket folytatni, mikor vásárolni megyünk a nagy piacra. (Ő cipeli a holmit.)

Bizony már a hetvenkilencedikbe vagyok — mondja.

Nem látszik annyinak, bátyám.

— De én érzöm. Mindönnap nehezebben húzom ki a lábomat a homokból. Eccő aztán ki sem húzom többet.

Elmondta aztán, hogy tiz korona kegydíjat kap havonként, meg amit így keres, — mert különben szabad vagyok — mondja.

— Akkor hát azt tehet, amit akar! Tagadólóg rásta a fejét: „csak amit lehet.”

Ime az emberi szabadság határa: nem tehetjük azt, amit akarunk, csak amit lehet.

S míg én itt az árnyas borházban elgondolom, hogy nincs ujság a nap alatt, a homok olyan, mint volt tizezer évvel ezelőtt, csak a hátán járó emberek változnak: akik elnehezültek, azok bele süppednek, azalatt vidám társalgás folyik körülöm. A kis Jancsi fiamat (aki Rákóczi hazajövele napján született) ugyancsak mulattatja a virgoncz Pityó. És a pityó egy négyhetes tehér, nagy fekete szemű nyulacska, akit a gyermekek neveztek el így egy kis rokonukról, akinek ugyancsak olyan szeme van. Im Pityó már mindenféle mesterségeket tud: két lábra állva mosdik, ugrál, bukfcencet vet, megpeddül maga körül stb. A Jancsi meg már kilenc hónapos, és nem tud egyebet, mint a pokrócon ülve tapol a nyulacskanak. Igaz, hogy beszélni meg ő tud jobban, pirongatja a nyulacska, hogy: he, he, ata, tete, gyá-gyá . . .

Hát ezeket még könnyebben elbirja a homok. Már Marci bácsi sokkal nehezebben mozgott. Nem is szerette a zajongó gyerekeket, mint a Pityó. A tányér tejet ugyan fölslippangatta nagy mérgesen, de azután igyekezett eltálpalni. Hiába őrizték, bedugtunk minden nyilást a kocsiszinten, mégis megszökött. Hát nem volt emberek közé való. Marci bácsi ugyanis állására néve sündisznó vala, akit a tiszaparti erdőben fogtunk hal helyett. Hogy szavamat egymásba ne öltsem: picéztünk (horgásztunk) a holt Tisza partján. A gyerekek edényt is hoztak a halra, előre meg is töltötték vizsel. Próbáltam mindenféle csalétkkel, tettem rá legyet, érett sajtot, pörccöt, (őpörtyű), hernyót, tücsköt-bogarat, csak nem pedzette a hal.

Ott guggolt mellettem egy tizenöt esztendő gulyás-gyerek, rámeresztette a szemét a horogra, figyelt szörnyen. Mikor már jó két órai sikertelen próbálkozás után leszereltem, mert a gyerekek elunták az üres mulatságot, meg is éheztek, azt mondja a kis gulyás:

— Erre telé nicsen hal, a kecskeméti urak odaát szoktak picézni, a hol nem hajtja a szél a vizet.

— Nem tudtad ezt hamarabb mondani!

— Hát nem kérőzte az ur!

Mikor aztán nagy busan és üresen hazafelé ballagtunk, akkor került utunkba Marci bácsi, ahogy az erdei uton keresztül hazafelé igyekezett. Megállítottuk az öreg és bepakoltuk az elemőziás kosárba. (Volt hely: a kiflik és a barackok elfogytak a halászat alatt.)

Igaz ni! Igérttem valami gém-históriát. Kora reggel, meg estefelé rengeteg sok gém-féle vizimadár szokott elhuzni a tanyák felett. Ékalakban szoktak repülni, néha-néha vakkantanak egyet. Nem tudom miféle, azt hiszem bakcsó. A Tiszába járnak halászni, aztán viszik haza a fiaiknak, valahová a kecskeméti rétre. A gyerekek nagyon rimánkodtak, lőjtek egyet belőlük. De bajos volt, mert kissé magasra jártak. Végre több eredménytelen kísérlet után egy este egy magánosan repült stich-be fogtam, tisztességes magasságban repült, de a lövés elérte: zuhant lefelé vagy tizenöt métert, azután megint felkapott és nehezen evezve a közeli Kada-hegyen (a befásított homokbucka a kecskeméti városi szőlőben) egy jegenyefa hegyébe esett le. Nagy reménykedéssel siettünk oda, de bizony a madarat nem találtuk

meg. Lábon mehetett el és megbujt valami bokorban. Helyette azonban azon jegenyefa tövében, ahová leesett, vagy husz darab különféle fajú apró halat találtunk. A halacs-kák még frissek és nedvesek voltak. Hogy a két esemény összefügg-e, nem merem biztosan állítani, de valószínű. Itt meg tehát madár helyett halakat fogtunk (az erdőben!) A halacs-kák különben a kacsák körében igen nagy tetszéssel fogadtattak.

Az említett gémeiken kívül igen sok golya van errefelé. Multkor vagy száz darab uszott nagy magasságban a tanyánk felett. Mondom: usztak, mert meg sem libbentették a szárnyukat, úgy vitték magukat a légáramlattal. Az asszony meg a gyerekek szent borzalommal nézték a méltóságosan kóválygó nagy madarakat. (Hallow, hogy mostanában Léván is jól viselkedik a golya.)

Már itt jobbára megtörtént a cséplés is. A termés gyöngö közepes. A vasútvonal mentén már alig látni keresztek, a tarlókön valóságos pulyka nyájak bogarásznak. A tanyák mellett a kaszák szépen mutatják, kinek-kinek mennyi a gazdasága. A tarlókat minden tanyai birtokon nagy darab krumpli meg kukoricaföld váltja fel, ez utóbbi sok szalonnát jelent. Fogy is az ilyenkor, arasztás, cséplés idején. Sokat dolgoznak, de sokat is keresnek most az emberek. Rakodáskor egy pár lóval 20—30 koronát lehetett keresni naponként, aszerint, hány sor fordul. Alpáron hallottam, mikor a kisbíró kidobolta: „Kasza János hírül adja, hogy akik holnap munkába akarnak állani nála, jelenjenek meg hajnalban a saját földjén. Napi bér 3 korona és ellátás.”

Már vége szakad a levélnek, mert

siketségben leledzik. Azért nevezik a fentforgó siketséget élettannak, mivel azon át kell esnie minden egyes normális gyermeknek.

De vajjon miért nem hall a gyermek közvetlen születése után?

Erre vonatkozólag a felelet egyszerű. Azért nem hall a csecsemő közvetlen születése után, mert hallás-szervének bonctani berendezése, továbbá az agy is csak lassu és fokozatos fejlődés által válik teljesen munkaképesé.

Hogy a dolog lényegét világosabban — tisztábban láthassuk; vizsgáljuk sorra az újszülött hallás szervének bonctani és működési állapotát.

A dobhártya, a fülcsontocskák: a belső-fül részei, u. m. a Corti-Reissner-fele hártya és a rajta levő sejtek oly zsegek, hogy azok bizonyos ideig semmiféle rezgésre, mozgásra nem alkalmasak. Már pedig a jelzettek rezgése — mozgása a hanghullámok tovazárlásához s a hanginger keltezéséhez mulhatatlanul szükséges.

A középső fül nem levegővel, mint a felnőtté, hanem kocsonyás anyaggal van telve. Addig tehát, míg a dobúr kocsonyás anyag teljesen ki nem száradt, a fülcsontocskák nem mozoghatnak.

Továbbá, a hallóideg, melynek végső ágai a Corti féle csillósejtekkel vannak összekötve, kezdetben teljesen puszt: azaz velőshüvely nélküli.

A hallóideg velőshüvelyé arra szolgál, hogy az ideget a vele haladó s keresztelő más idegektől teljesen elszigetelje s azzal a támadt ingerület zavartalan haladását biztosítsa.

Megjegyzem, hogy a hallóideg velősődése csak később történik; a teljes velősődés után a hallás is fokozódik.

A gyermek agya világrajtja után teljesen sima. Az agykéreg barázdái, tekervényei, szigetei s az azokon, vagy azok mellett levő szellemi középpontok csak később, az érzékszervek működése által keletkeznek.

Iyetenkép támadt a halántéki felső tekervény hátulsó harmadában levő az u. n. hallási középpont. A hallásközéppontja a fül működése által keletkezik s fokról fokra hatványozódik.

Természetes, hogy a fentforgó középpont nem áll teljesen elszigetelve a többi szellemi középpontoktól, hanem az u. n. asszociációs rostok által összeköttetésbe lép a többi szellemi középpontokkal. Tudnunk kell azt is, hogy ezen összeköttetés csak

nemsokára indulunk a holt Tiszához; a halászsok meghívtak bennünket halászlére. Kifűnő ízű halak teremnek ott, de többnyire aprók. Ennek oka az hogy áradáskor a halak ilyen árterületeken rakják le petéiket; mikor a víz apad, az öreg hal is visszavonul az élő Tiszába, az ifju ivadék meg a holt ágban reked. Van fehér hal, keszeg (kárász), sügér, süllő, ponty, harcos és csuka, ezeknek keverékéből kifűnő halászlé készül. Ott fogják csinálni előttünk. De erről majd máskor. A lidigis hasonló jókat kíván Felcsúdi.

Nyaralásunk Garamszentkereszten.

Ha valaki asszonyval és gyerekekkel nagyobb utra és hosszabb időre elmegy hazulról, az utazás táská, skatulya és néhány csomag nélkül meg nem történhetik.

Igy volt ez nálunk is, amikor a hó elején Garamszentkeresztre készültünk. A nyaralási program megállapítása után komolyan szemügyre vevén a magunkkal viendő holmit, azon meggyőződésre jutottam, hogy ha a vasúthoz gyalogosan mennénk ki, reám — leszámítva a 35 kilogram súlyú zsákokat, amelyben uj krumplit, zöld babot, tököt, kalarábét és egyéb zöldséget gyűjtöttünk, amiket nyaraló helyünkön csak minden pénteken lehet vásárolni a Kőrmöcbányára utazó lévai szerbektől, — egy táská, egy skatulya és két csomag jutna. Tulbecsülném testi erőmet és hordári ügyességemet (műkedvelő koromban, a szinpadon, ilyen hivatalt is viseltem), ha mindezeket talcska nélkül képes lettem volna a vasúthoz szállítani. Ez okból megbiztam iskolánk szolgáját, hogy e hó 7-ikére a felfelé menő déli vonathoz kocsit szerezzen.

Elérkezett az indulás ideje. A szolga és kocsi között támadt félreértés folytán a fiakkor déli 12 óra után állott meg a hús előtt. A fiakkor meg tudván, hogy mi nem lefelé, hanem felfelé akarunk utazni, ostará-

az élet 4-ik 11-ik hónapja közt történik; addig a gyermek nyert benyomásait nem tudja együvé társítani, kapcsolni.

M. n. ezekben rövidesen láttuk, hogy minő s újszülött hallás szervének bonctani állapota; ezuttal átmehetünk a fül fokozatos működésére.

Említettem, hogy a csecsemő bizonyos ideig az u. n. élettani siketségben leledzik, melynek bilincsei alól csak később szabadul meg.

A normális gyermek már a második, vagy a harmadik hétben kezd hallani. A 12—13 hetes korában már a hangforrás felé fordul; a 15—17 hetes korában a szemét is a hangforrás felé irányítja s ez a hallási érzeteket a látási érzetekkel egybeolvastja. Az 5—6 hónapban a gyermek már annyira fejlett, hogy figyelni és halgatózni kezd; különösen figyel zenei és ének hangokra. A jelzett korszakban a halláshoz a figyelem is csatlakozik, mi nagy mértékben fokozza a hallást.

Megjegyzem, hogy a hallás nemcsak az élet első évében fejlődik, hanem a gyermek későbbi életéiben is folytonosan hatványozódik. A gyermek hallását részint otthon, részint pedig iskolában kell fokoznunk s nemesítenünk, mert a hallás nemesítése jótékony hatással van a gyermek érzelmeire is.

Végül nézzük meg azokat a veszélyeket, melyektől a gyermek fülét óvnunk és védenünk kell.

A gyermek hallását már a kezdet kezdetétől fogva számtalan veszély fenyegeti. Épp ezért már jó eleve ügyelnünk kell a gyermek hallására, nehogy mulasztásunk folytán áldozatul essék valamelyes veszélynek.

Különösen, ügyelnünk kell a gyermek fülére az élet első három évében.

De vajjon miért kell ügyelnünk a gyermek fülére különösen a jelzett korszakban? Azért, mert eme korszakban a gyermek egész szervezete s így tehát a fül is még fejletlen, zsege, ennek következtében nem tud ellentállni a reá ható sőt környező betegségeknek; rendszeren azok egyikének, vagy másikának áldozatul esik.

A fentiekben említettem, hogy az újszülött dobúrga nem levegővel, mint a felnőtté, hanem kocsonyás anyaggal van telve. A szóban forgó kocsonyás anyagot az Eustach kürtön keresztül haladó levegő lassan-lassan kiszorítja s annak megtörténte után helyét foglalja. Ha azonban az Eustach kürt valami uton módon, rendszeren a szájtüregén keresztül bedugul, akkor a kocso-

val szó nélkül, de nagy haraggal lovai közé csapott és hazament, ami szóval kifejezve azt jelentette, hogy: *lekéstünk*.

Szíveskedjenek — kérem — pártatlan megítélni, kinek volt jussa a bosszankodásra a kocsihára je vagy nekünk? Ő: odahaza bizonyára jó vasárnapi ebéd várta. De a mi számunkra csak délután 4 órára készítették ebédet Szentkereszten. — Nagy busan behordottuk a folyosóról a podgyaszt és a hideg konyhában azon kezdtünk tanácskozni: hol és mit ebédelünk ma?

Szerencsére az egyik kosár jó meg volt rakva kalácscsal és pogácsával. A uikor haragunk kissé lehűt, a familia ugy két óra tájban neki esett az ennilalónak és rövid idő múlva csak morzsák hirdették a pusztitást. Én csak távolról szemlélttem ezt a szokatlan, de érdekes falatozást s mert a sült tésztaok között csupán a rántott csirkét szeretem, nem is vettem részt a lakomában. Leszeltem egy darab kenyert, azzal az udvaron terpeszkedő szederfa alatt egy székre felállva — jó laktam szederrel. És hogy a gyomrommal elhitesseem, hogy egy díszes bankettet ezek végig, — amelyen rendszerint sok az evő, de kevés az ennilaló — ebédem után elmentem a központiba és megittam egy feketét.

Mi csak kellő megadással viseltük sorunkat. De a minden bogarat bugrisnak nevező újbányai cselédünk, aki már hetek óta örült, hogy hosszabb időre hazamehet gombát szedni, — rómaséges haragba gurult és azon óhajlásának adott kifejezést, hogy a kocsist bugrisok csipjék meg — de nagyon.

Az elutazás másnap reggel történt meg. Utközben — figyelmen kívül hagyva a kisebb fokú tengeri betegséget, amely leányomat lepte meg, — nagyobb hiba nem esett rajtunk.

A szentkereszti állomáson kocsi várt reánk. A familia eszen ment be. Én a komám

nyás anyag a rendszerél hosszabb ideig maradt a dobúrban, súlyával nyomást gyakorol környezetére s így tönkretelheti a benn levő hallási csontocskákat, mi káros következményeket von maga után s legtöbbször nagyothallást, avagy teljes siketséget is eredményezhet.

Ajánlatos tehát, hogy a gyermek szája mindenkoron teljesen tiszta legyen mert a tisztátalan szájtüregben különböző gennyedések, gyulladások támadhatnak, melyek idővel átterjedhetnek a fülbe is, (az Eustach kürtön) hol hssouló vagy súlyosabb tüneteket idézhetnek elő.

Kiváló gondot kell fordítanunk a fülkagyló és a hallójárat tisztán tartása is, mert a fülzsír összehalmozódása és megkeményedése súlyosabb kimenetelű fülgyulladásokra, és fülgyenedésekre vezet.

Óvnunk kell a gyermek fülét: nagy zörejtől, ármától, fejre eséstől, ütéstől, mert mindezek megrepeszthetik a zsege dobhártyát, kifecamithatják a fülcsontocskákat és a dobúrban vérömlést okozhatnak.

A talmas lehet a fülnek: a test elhanyagolt ápolása a hiányos táplálkozás is; amennyiben azok rendszeres végeredményei: a fül skrophuózisa és az angoikór. Legveszedelmesebbek azonban a különböző agybántalmak, agybetegségek, agyrázkódások, mert a jelzettek részint a hallás középpontját, részint pedig a halló ideget pusztíthatják el s enyhébb esetben nagyothallást, súlyosabb esetben teljes siketséget eredményezhetnek.

Káros hatásuk még: a vöihen, kanyaró, a vöröshimlő, a súlyosabb meghülés és a nedves lakás. Ezek következményei: a dobúrga nyakhártyájának és csonthártyájának gyuladása-genyedése.

Nem szabad engednünk, hogy a gyermek bármily hegyes eszközzel, pl. palavesszővel, tollal, szöggel stb. fülébe nyujor, avagy kavicsot, port, babot stb. tegyen a fülébe, mert mindezek fülgyulladásokat, fülgyenedéseket idézhetnek elő.

Végeztül megjegyzem, hogy vannak oly fülbántalmak, fülbetegségek is, melyek kizárólag az átöröklés útján terjednek.

Kőrmöcbánya, 1907 jul. hó.

Szobolovszky István.

Különfélék.

— **Változás a piaristáknál.** A lévai kegyestanisórend tagjai közül a rend kormánytanácsa Gyulányi Lajost Kisszebenbe, Gácsér Endrét Debrecenbe, Ambruszer Sándort Podolinba helyezte át. Helyükbe jönnék Boros Antal Váczi, Divényi Gyula és Rassovszky Kálmán Debrecenből.

mal gyalog ballagtam a község felé. Amint a piacra értünk, a nagyvendéglőből sebbel-lobbal sietett felém egy ember és egy tiszteres „Isten hozta!” üdvözet között két erős markával tisztességesen megropogtatván jobb kezemet, karon ragadott és betessékelt a vendéglő egyik szotájába. Földimet és egykori tanítványomat ismertem fel benne, aki ezuttal a vendéglő bérlője. Dölelött lévén az idő, sört rendeltem, hogy amellelt feleljek Lévára vonatkozó szapora kérdéseire. A földi nagy örömben sutba pöndörítette az előző napról megmaradt félig telt hordót, friss csapolású vihenyi acélsörrel kínált meg.

Ilyen vendégszeretet csak lévai gyökeiben lakozik!

Másnap délután egy kisebb társasággal kirándulást rendeztünk az erdőbe. A terebélyes cserfák alatt letelepedvén, megraktuk a tüzet és elidültünk viset keresni. Rövid idő múlva többszörös hurráhl kiáltás jelentette a felfedezés sikerét, ami szentkereszti kollégámnak érdeme. A bő forrást el is neveztek nyomban *Burcsok* forrásnak, amelyet alaposan kitesztitván, az italokat helyezték el benne.

Társaim szelonnát és krumplit sülttek. Én a kedves csomagból csak az utóbbit élvezhettem. Mert az orvos véleménye szerint a szalonna nehéz emésztő szerveimnek; vagy megfordítva: emésztő szerveim könnyűek a szalonnának. És amikor a salámit és friss kolbászt ették, hogy kísértetbe ne essem, mert az illatuk szörnyű módon csiklandozta orromat, — eloldalogtam tőlük jó messzire és a foghagyma kellemes szagát az epernek szerény aromájával iparkodtam ellensúlyozni.

Esténként szvesen szóba állók a házak előtt levő padokon üldögélő öregekkel. A Senhradának nevezett utcában, a hol lakunk, fiatal férfit és nőt nem is láttam; ezek már hetek óta az alvidéken dolgoznak.

— **Lévai takarékpénztár** részvény-társulat részvény és tartalék tőkájének felemelése céljából ma délelőtt 10 órakor tartja rendkívüli közgyűlést. Mint értesülünk nemcsak a részvényesek, hanem az egész vidék közönsége érdeklődik, részvényszerzés szempontjából a jogalom iránt. Ugy tudjuk, hogy a szavazási jog is ki fog terjesztetni, az eddigi 500 részvény mellett egy részvényes legfőbb 5 szavazattal rendelkezett, most az 1000 részvényre történt felmelés után a szavazati jog 10 részvényig gyakorolható lesz.

— **Prímicia.** Vári Lajos végzett papnövendék, Vári Lajos volt lévai, jelenleg gilyéi vendéglős fia, e hó 14-én, vasárnap mutatta be az Urnak első szentmiséjét.

— **A Barsi Ellenőr.** szerkesztését Dr. Botlka Győzöttől, aki közel két évtizeden át állott a lapok élén, D. Znamenák István aranyosmaróti ügyvéd vette át.

— **Egyházi hír.** Margolin István garamszentbenedeki segédlelkész adminisztrátorra nevezetett ki Nagyújlásra, helyébe pedig Gottschall Imre nagykozsolányi káplán küldött.

— **Körjegyzői székhely áthelyezése.** A vármegye alispánja a Barakája, Garamapáti, Garamkeszi, Garamsolyos és Garamujfalu községekből álló körjegyzőség székhelyét Bereka községből Garamujfalu községbe áthelyezte.

— **A F. M. K. E.** 1907 augusztus 27-én tartja Nyitra városában XXV. évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Ügyvezető alelnök megnyitja és beszámolója az egyesület negyedszázados munkásságáról. 2. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére három egyesületi tag kiküldése. 3. Az egyesület védnökének és elnökének megválasztása s ennek nyomán az elnök székfoglalása. 4. Árpád vezér emlékezete, halálának ezredik évfordulója alkalmából. Tartja *Czobor* László orsz. képviselő. 5. Az elnökség 1903-1907 évi jelentése és az igazgató választmány határozatai javaslatai. 6. Az egyesület 1906. évi számadása. 7. Az 1908. évi költségvetés. 8. Az 1908. évi közgyűlés helyének meghatározása. 9. A központi pénztárhoz állás betöltése. 10. Indítványok. Az igazgató választmány, a közgyűlést megelőzőleg, 1907. augusztus 26-án d. u. 3 órakor, Nyitrán, a város háza közgyűlései termében ülést tart, hogy a közgyűlés tárgyait előkészítse.

— **Katholikus nagyülés.** Az orsz. katolikus szövetség mint a kath. nagygyűlések rendezője értesíti a közönséget, hogy a VII. katolikus nagygyűlés f. évi aug. 25. 26. és 27. napján Pécsen fog megtartani a kiállítás területén lévő helyiségében Kedvezményes jegyekre szóló igazolványokat küld a kat. szövetség. (Budapest VIII. Szentkirályi utca 28).

— **Garamba esett** Özv. *Obert* Antalné 8 éves, Mária nevű kislánya e hó 21-én a zsolméri malombéjáró hidról a Garamba esett s ott nyomban elmerült. Holttestét feltalálni ez ideg nem sikerült, mert a víz nyomban elsodorta.

Beszélgetés közben sajnos tapasztaltam, hogy kivált az asszonyok kifűnő geografusok. Telve vannak Amerikával. Ezt az onnan érkező levelekből és a visszatért kívándorlók elbeszéléséből jobban ismerik, mint saját hazájukat. Ugy diskurálnak Amerikáról és az ottani viszonyokról, akár csak a közvetlen közelükben fekvő Lutilla, Ladomér és egyéb községekről. Nem hiszem, hogy akadna vármegyénkben még egy község, amelyből ennyien vándoroltak volna ki, mint innen. A földmives-osztályban alig van család, melynek egy-két tagja át ne vitorlázott volna az oceánon. A dollárok itt közkezen forognak. A takarékpénztárban, boltokban, sőt a piacon szó nélkül változtatják azokat. Láttam belőlük többféle fajtát. Általában nem szépek. Nekem jobban tetszenek a mi papirpénzeink. Némelyike olyan, mint a keserűvízes üvegnek meghosszabbított vignettája. Egy nagy előnyük azonban mégis van a mi bankóink felett, hogy erős szinte börtömü papir az anyagjuk.

A kívándorlásra néhány embernek szerencséje ösztönzi az itthonlevőket. Ismerek egy családot, melynek fia másfél év alatt 1600 koronát küldött haza. A többiek is hol kisebb, hol nagyobb számu dollárral lepik meg időközüként családjaikat. Olvastam több Amerikából érkezett levelet is. Nyetlen szó sincs benne panaszokról.

Meglehet, hogy a levelek írói restellenek sopánkodni és jaj nélkül szenvednek mostoha sorsukat. Annyit mondhatok, hogy ez a nép igen szorgalmas, élelmes és takarékos. Az ilyen jó tulajdonságok pedig Amerikában nagy értékűek és éppen ezért hajlandó vagyok elhinni, hogy oda át is kedvező anyagi viszonyok között élnek.

Othon megállapított nyaralási programunk többi számai a közhéjt akadályok miatt részint elázta, részint megdermedtek.

11-én arra öbredtünk, hogy a község

Hazajönnek a katonák. Honv. zászlóaljunk f. hó 12-től Besztercebányán volt ezredszékhelyén, melyen a 14 és 16. honvéd gyalogezredek vettek részt. A sok hegymászás és fárasztó gyakorlat után zászlóaljunk f. hó 28-án d. u. 4 órakor érkezik vasuton, hogy a jó megérdemelt pihenést az ősi gyakorlatok kezdetéig, aug. hó 6-ig élvezze és rendbehozza a sok szakadt ruházatát és felszerelést, melyek Besztercebánya szikláin bizony nagyon megromlottak.

Előléptetés. A földmívelésügyi miniszter Ubreich József állatorvost, U reich Nándor polgártársunk fiát a X. fizetési osztályból a IX. fizetési osztályba állatorvossá nevezte ki.

Őszi gyakorlatok. Az ősi gyakorlatok honvédszászlóaljunknál jövő hó 6-án kezdődnek és szeptember 8-án fejeződnek be. A zászlóalj augusztus 26-ig Léván marad. A 14 honvédezered augusztus 19-én érkezik Lévára. Innen, a mi zászlóaljunkkal egyetülve Szántó, majd Ipolyság felé vonul. Augusztus utolsó napjaiban a 13. és 15. honvéd ezredek, tüzérség és huszárok jönnek Lévára. A gyakorlatok Léva és Nyitra között fejeződnek be, melyen a honvédszázadok kivül a 14 közös hadseregbeli hadosztály is részt vesz. A póttartalékosok fegyvergyakorlata augusztus hó 17-től szeptember hó 7-ig fog tartatni.

Verebély község a verebélyi római katolikus templom tornyára alkalmaszandó toronyóra újból felállítására nyilvános zárt ajánlat utján történő versenytárgyalást hirdet. A zárt és lepecsételt, s költségvetéssel is felszerelt ajánlatok az előjárásához 1907. évi augusztus hó 10-ik napjának délelőtti 9 órájáig adandók be.

Áthelyezés. Róth Rozsó, 14. honvédszázadbeli kezelőtiszt főhadnagy Léváról a besztercebányai 16 honvédszázadhoz helyeztetett át; helyébe Halász Lipót hadnagy kezelőtiszt osztattott be a lévai zászlóaljhoz.

Csendőrségi áthelyezés. A vihnye pézserényi csendőrségi Geletnekre áthelyeztetett s oda már átköltözködött.

Az alkohol rovására írhatjuk annak a tragikus kimenetelű esetnek a tanulságát is, amelynek a héten két fiatal életet esztől áldozat, s akiknek vére hatalmas momentumot kiált a társadalomhoz. F. hó 21-én, vasárnap délután Karácsonyi Pál, lekéri földmives aratói Kohn Dávid helybeli korcsmájában idogáltak. Az idogálásnak — ősi szokás szerint — verekedés lett a vége. Konopka Pál tót-pelsőci (Zólyom m.) és Czimpaniszter János bábaszéki (Zólyom m.) aratómunkások kezdtek a duhajkodást. *Krikos István* bábaszéki aratótársuk szét akarta választani a verekedőket, de vesztére, mert Konopka ekkor ellenfordult s egy vastag doronggal egy csapta főbe, hogy azonnal összeesett s másnap reggelre meghalt. Konopkát a csendőrség bekísérte a lévai járásbíróóság börtönébe, ahol is a büntetésétől való félelmében 24-én, szerdán reggel 5-6 óra tájban

hegyekre nehéz felbők borultak; déltájban megeredt az eső és napokon át csak néha néha szünetelt. A levegő pedig annyira lehült, hogy — téli ruha híján — a szobában is állandóan őszi kabát volt rajtunk, mert a hőmérő még ott sem birt 10 C. fokot felül kapaszzkodni.

Hogy a katasztré is berendezkedhessünk, miután azt tapasztaltam, hogy cserépkályhánk több helyen folytonossági hiányban szenved, — a boltba siettem lekvárért. Én azt az uri nyelven szilvainak csufolt kőncsöt csak a kályharepedéseink bomázolására használok és egyáltalán nem értem, hogy az aszonyok miért piszkolják be vele a gyerekek kenyerét és némely téstás ételt?

Hej de sokszor eszembe jutott a régi dalnok, aki egykoron olyasfélét irt, hogy: Rossz időkét élünk, rossz csillagok járnak! Az időre csakugyan ráillik a rossz jelző és ezt a csillagvizsgálók véleménye szerint egy üstökös okozza, amely állítólag még ma is a nap és föld között lábatlankodik.

Felföldi barátomnak, aki itthon is az élénk humor nagy mestere, az alföldön szikla-alpári és Sárga-Margit mellett könnyű jó viccekkel megtöltani „Homoki level”-ét. Jött volna csak hozzánk! Biztosítom róla, hogy gyermekei nem a mezitlábbal járásra, hanem arra kértek volna apukájuktól engedelmet, hogy két pár cipőt huzhassanak fel. Ő pedig velem együtt nem finác-bogarakat, de közönséges legyeket fogdosott volna a fűtött szobában.

Ő napig csak túrtuk úgy, ahogy a szobafogságot, de a hatodikon — az okosabb enged elvének hódolva — összepakoltunk és hazajöttünk.

Jövőre, ha Szentkeresztben akarok nyaralni, előbb eltérem utjáról az üstökösöt, — ha pedig nem bírják vele, összes téli gúnyam tetejébe még köcsönkérem Jónás barátom bundáját és lábszákját és ezekben fogom kicsufolni az ilyen hitvány, szibériai kánikulát.

Jaross Ferencz.

kötényével a börtöne ajtaja feletti vasrácsra felakasztotta magát. Mire észrevették — meghalt.

Tolvaj cigányok. Deménden *Kreides* Viktor és *Visken Bartal* József kárara a magyarai csendőrség által elfogott lévai csavargó cigányok készpénzt, ruha- és égyeneműt elloptak. Az elfogott cigányokat beszállították az ipolysági járásbíróósághoz.

Ünnepelt öreg kocsis. A szomszédos Hontfűzesgyarmaton az esztergomi érsek uradalmában ma egy hete szép ünnepség keretében adták át *Hubert* József volt uradalmi kocsisnak negyvenkét éves meghaladó szolgálata jutalmául a földmívelési minisztérium által adományozott díszoklevelet szolgálati érmet és száz korona jutalmat aranyban. Az uradalmi intézőnél elküldött ebéd után hosszú kocsisorban indultak a vendégek az uradalmi majorba a jubiláns öreg kocsis a menet élén a járási főszolgabíró jobbán. Az összegyűlt cseleedség és nagy közönség előtt, amely cigányzenével várta az érkezőket, dr. *Molnár* József István főszolgabíró lendületes beszéd kíséretében adta át a jubilánsnak a kitüntetését. *Sinkó* János hontfűzesgyarmati plébános mondott ezután mély hatást keltő beszédet, mire a jubiláns veje mondott köszönetet a könnyekig meghatott öreg kocsis nevében a nagy tisztességért. Tánc és áldomás fejezte be a szép ünnepséget.

Gyujtogatások. Felsőváradon ma egy hete *Somogyi* János gazda vejének *Karika* Lajosnak, kivel évek óta viszállyban élt, learatott és keresztbe rakott buzatermést felgyújtotta, mire eloltották már nyolc kereszt elégett. — Kiskálnán pedig *Patai* Simon bíró kazalba rakott árpája égett meg. Ez a tűz is gyujtogatás következtében keletkezett és személyes bosszu műve. A tettes kiletét sejtik is s a megindított nyomozás hamarosan ki is fogja deríteni.

Érdekes jogeset. A budapesti kir. itélőtábla a Selmeci takarékpénztár igazgatói ellen a büntető eljárásnak hivatalból való megindítását rendelte el azért, mert saját részvényeire kölcsönt ad. Tudvalevő dolog, hogy ezt az eljárást a kereskedelmi törvény 3 hónapi fogházbüntetési terhe alatt tiltja. Igen érdekes fejleményekre van kilátás.

Magyar korona az iskolákon 1908. január 1-én az ország összes nem állami népiskoláinak homlokzatát is a magyar nemzeti cimert fogja ékesíteni. E célból az állam 10,000 drb szománczozott cimert rendelt meg, mely a nem állami tanítók fizetési rendezéséről szóló új törvény 17-ik szakasza értelmében került az iskolák homlokzatára. A cimerekkel együtt nemzeti lobogót is kapnak az illető iskolák.

Kártyaadó. Miskolc város pénzügyi bizottsága azt javasolja a képviselőnek, hogy hozza be a kártyaadót és adóztassa meg a kártyázókat. Léván is jókora jövedelmet hozna a kártyaadó.

Mibe kerülnek az uralkodók. Egy francia statisztikus kiszámította, hogy *Emil* Loubet elnöksége minden adófizető polgárának 63 fillérbe került. Bármilyen kicsiny is ez az összeg, van egy uralkodó aki még ennnyibe sem került alattvalóinak. Ez az angol király, aki évenként csak 2 fillérbe kerül ezzel szemben e német császár 34, az orosz cár 35, az olasz király 44, a magyar 45, a görög és a belga 50-50 fillérbe kerül az adófizető polgárságnak.

Külföldi ásványvizek megadóztatása. *Wekerle* dr. miniszterelnök mint pénzügyminiszter leiratilag értesítette Balneológia Egyesület, hogy a külföldi ásványvizeknek a jövő esztendőben való közönségkinti fogyasztási adóval történő megadóztatás általánossá válik, úgy egy nagy lépéssel közeledünk annak a megvalósulásához, hogy a külföldi ásványvizek helyett a magyar ásványvizeket fogja közönségünk vásárolni.

Vásár. 1907 évi július hó 22-ikén Léván megtartott baromvásár alkalmával felhajtott: Szarvasmarha 1648 drb. Ló és csikó 1895 drb. Juh 2690 drb. Kecske 19 drb. összesen: 6252 drb. Ebből eladatott: Szarvasmarha 733 drb. Ló és csikó 369 drb. Juh 1436 drb., Kecske 4 drb., összesen: 2542 darab.

Közönség köréből. Nyilvános bucsuzó.

Mindazon ismerőseim és jó barátaimtól a kiktől Trenoséban történt távozásom előtt személyesen el nem bucsushattam, fogadják ez uton szívélyes üdvözlémetet és kérem tartsanak meg jó emléktükben.

Léva 1907 július 27.

Erdősi Lipót máv. főmérnök.

Lévai piaciárak.
Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mássánsként 20 kor. 40 fill. 20 kor. 60 fill. — Kétszeres 18 kor. 10 fill. 18 kor. 60 fill. — Rozs 13 kor. 60 fill. 14 kor 10 fill. — Árpa 13 kor. 20 fill. 13 kor. 60 fill. — Zab 16 kor. 40 fill. 17 kor. 20 fill. — Kukorica 14 kor. 10 fill. 14 kor. 40 fill. — Lencse 26 kor. 80 fill. 27 kor. 60 fill. — Bab 16 kor 40 fill. 16 kor. 80 fill. — Köles 9 kor. 40 fill. 9 kor. 60 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként Budapestén
Lucernamag elsőrendű világos színű 135-145 — Muharmag 16-17 — Czukor-csirkó 20 — Pohánka 20 — Vörös köles 18. —

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1907 évi július hó 21-től 1907 évi július hó 28-ig. Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Berka András Demeter Rozália	fiu	Lajos
Zsold József Szebelbszki Julia	fiu	halva született
Kürti Gusztáv Mandl Debóra	fiu	Ervin

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Pusch Ferencz Csepicz Julianna	r. kath.
Szolgai Gyula Miklóssy Julianna	r. kath.
Tolnay Lajos Frajka Teréz	ev. ref. r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Németh Lajos	2 hó.	Tüdőgyulladás
Galambos Béla	14 hó.	Agybárty. gyull.
Suhajda Julianna	1 hó.	Hevenybélhurut
Konopka Fál	22 éves	Felakasztás
Volár János	40 éves	Belső sérülés
ösv. Miklóssy János	42 éves	Tüdőgümőkór
ösv. Compál Mihályné	78 éves	Végkimerülés

Szerkesztői üzenetek.
L. P. Trenoséban Téplicz, Legközelebb hozzuk. — Hü a magyar. Lokább humorisztikus lapba való s így nem közölhetjük. — Az én názsom. Nem közölhetjük már csak a jövődbelije érdekében sem.

Közgazdasági teendők, Adria biztosító társulat.

E biztosító társulat április 25-én tartotta közgyűlését. Az előterjesztett igazgatósági jelentés és a 68. üzletévre (1906.) vonatkozó számszámadatokból a következő fontosabb adatokat közöljük. Az életbiztosítási-osztályánál 10.469 darab ajánlat nyújtott 65,450,756 tőkére!; a kiállított kötvények tőkeösszege 56,909,218 koronára rugott. A biztosítási állomány 1906. év végén tőkében kerek 358 millió korona és évjáradékban 1,041,405 korona volt. A biztosítási tőke átlag 39,565,444 koronáról emelkedett. Díjakban 16,636,454 korona folyt be, míg a halál és elérési esetekben, valamint járadékok fejében kifizetett összegek 7,076,155 koronát tesznek. A biztosítási állomány egy jelentékeny részénél a díjtartalék az eddigi 4% helyett 3 1/2%-os kamattalálbal számítva vétetett fel a 1906. évi mérlegbe. A 3 1/2%-al való átszámítás és a társaság által újonnan életbeléptetett általános feltételeknek az összes folyamatban levő biztosításokra való kiterjesztése folytán igényelt többlet az e célra összegyűjtött 2,000,000 koronányi külön díjtartalékból fedezetetett A folyó évi mérlegből átutalt 200,000 koro, nával egy újabb külön díjtartalék gyűjtése veszi kezdetét. Az életbiztosítási díjtartalékok és díjtártelek a számadási év végén 98,080,495 koronára rugnak és a viszontbiztosítások levonása után saját számlára fenmaradó 90,335,152 korona figyelembe vételével az előző évvel szemben mutakozó emelkedése 8,814,886 korona. Tűzbiztosításokért 22,976,627 korona. Szállítmányi biztosításokért 1,798,809 korona és betörés és lopás elleni biztosításokért 373,944 korona folyt be díjakban. Ezen három ágazatban a viszontbiztosítások összesen 11,078,670 koro-t igényeltek, a kárfizetések pedig 17,404,660 koro-t és a viszontbiztosítások levonásával 8,747,357 kor. Ezen ágazatok összes díjtartalékai 15,476,913 korona és a viszontbiztosítás levonásával 8,673,682 koronát tesznek. A közgyűlést jóváhagyta az igazgatóság javaslatát, amelynek értelmében az évi főösszege 400,000 korona egy rendkívüli kártartalék létesítésére, további 121,972 korona a B. mérleg szerint kimutatott rendelkezésre álló tartaléknak 1,300,000 koronára leendő fölemelésére és a maradvány részvényenként 230 koronányi osztalék kifizetésére fordítások. A társaság tartalékai, amelyek a függő károokra tartalékba helyezett 3,002,759 koronánvi netto összeget figyelembe kívül hagyva, 1906. december 31-én a 111 millió koronát meghaladják, a következőképp osszanak meg, ugymind: Díjtartalékok (levonva a viszontbiztosítások részét) 98,808,834 korona, árfolyamingszámítás tartalék 3,558,795 korona, nyereséménytartalékok 8,800,000 korona. A társulati tisztviselők nyugdíjpénztára és takaré-és ellátási pénztárának vagyona összesen 2,049,676 koronára rug.

Kiadó.
A Brach kerti lakásban egy négy ablakos butorozott utcai szoba augusztus 1-től kiadó, esetleg butor nélküli előszobával évi lakásul is kivehető.

Eladó birtok.
Ipolyságtól 2 órányira fekvő 100 kat. holdas birtok eladó 15000 forintért, Bővebb felvilágosítást nyerhetni a Léva r. t. városi mérnöknel.

Eladó ház.
Léván Botka-utca 28 számú ház szabadkézből eladó. Bővebbet ifju Gajambos István tulajdonos ad.

Kiadó. Száraz nagy raktár-helyiség és egy butorozott szoba.
Július 15. esetleg augusztus hó 1-től. Neumann Adolfné László-u. 6. sz.

Részvények.
Lévai takaré- és hitelintézeti részvények eladók.
Bővebb felvilágosítást ad a Bars kiadó-hivatala.

5 szobás lakás Ujjonnan épült házamban f. évi nov. 1-től villamvilágítás, fürdőszoba, vízvezetékek ellátott kiadó.
5 szobás modern uri lakás
Knapp Dávid gépraktáros, LÉVA N.

A ki Budapestre jön, ide megy!
AMOR NAGY-KAVÉHÁZ
(ezelőtt Beliczay)
Budapest, Nagymező-utca 7. sz.
Tulajdonos: Kanczler Gyula.
Naponta Kis Parádi Náci híres szólista hangversenyez.
Mindem idegen nézze meg!

K á v é.
1 kg. frt. kr.
New-Cuba kávé 1.60
Jamaikai legfinomabb 2.20
Kuba legfinomabb 2.20
Ceylon legfinomabb 2.10
Ceylon finom 2.—
Portorico finom, és Cuba 1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb 1.60 2.—
2.20
Mocca legfinomabb 2.20
Arany Jáva legfinomabb 2.20
Brazíliai legfinomabb 1.60
Brazíliai II. rendű 1.30
Cuba pörkölt 2.— 2.40
Hungária kávé 1.20
Öröli kávé 1.—
Kapható:
Kern Testvéreknel, Léván.

Báró Komizta — (szépségt.)
Mitton I-feló)
buda
Király-keserűvize
az Erzsébet-Sófürdő főforrása.
Enyhe hashajtó.

Védjegy: „Horgony”
A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller
pótléka
egy régióknak bizonyított házisszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnél, csúznál és meghűlések-nél, bedörzölés képpen használat. **Figyelmeztetés.** Silány hamistványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Türtk József gyógyszerésznél, Budapest.
De Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Meghívó.

**A LÉVAI TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSULAT**

folyó évi július hó 28-án, d e. 10 óraker saját
épülete tanácstermében

rendkívüli közgyűlést
tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

T Á R G Y A I:

1. Az intézeti 200.000 koronás részvénytőkének a tartalékalapból való átutalás folytán 250.000 koronára leendő felemelése és ennek megfelelően a régi 400 koronás részvények bevonása mellett, 500 koronás részvények kiadása iránt határozathozatal.

2. A 250.000 koronára kiegészített részvénytőkének 500.000 koronára leendő felemelése és a tartaléktőkének gyarapítása céljából 500 drb. 500 korona névértékű új részvénynek 800 korona árfolyam mellett leendő kibocsájtására vonatkozó határozatok meghozatala; akként, hogy ezen új részvények után befolyó összegből 250.000 korona a részvénytökéhez, a többi 150.000 korona összeg pedig a tartalékalap növelésére fordíttassék.

3. Az alapszabályok 4. 16. §-ának módosítása.

Kelt Léván, 1907. július hó 4-én.

Az igazgatóság.

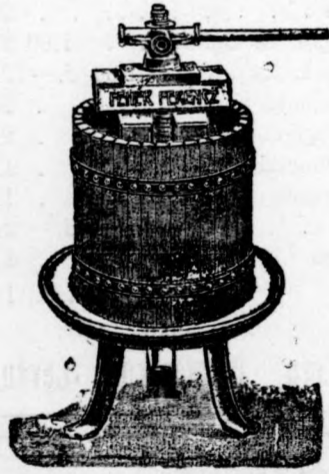
Kivonat az alapszabályok 13. §-ából: A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja jogait, ki a közgyűlési meghívó kelte előtt legalább 60 nappal már a részvényesek könyvében részvényesként be volt jegyezve, s ki ily tulajdonjogú részvényét a közgyűlés előtt legalább is egy órával az intézet pénztáránál letéteményezte.

Könyvek, folyóiratok és diszmunkák

bekötteknek

Nyitrai és Társánál L é v á n.

Fehér és Ghimessy gépgyára BUDAPEST
VI. Hungaria körut 84.

**Ajánlja kitűnő minőségű
BORSAJTÓIT**

ugy Mabile, mint magasnyomásu szerkezetben, mely utóbbi a szőlőbogyót csaknem szárazra kisajtolja, továbbá új és használt járgányos cséplőkészleteit a legjutányosabb áron.

Legolcsóbb forrás: emelők, felvonók, szerkovács áruk, csigák, kovács tűzhelyek és vastaligákban.

Árjegyzékkel készséggel szolgálunk!

Adriai biztosító társulat vagyonkimutatás.

Főmérleg (A) Életosztály.

1906. december 31-én.

Főmérleg (B) Elemi osztály.

VAGYON		TEHER		VAGYON		TEHER	
korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.
Inggatlanok	7.195.000	Külön nyereség-tartalék	2.000.000	Részvényesek váltói	4.800.000	Alapitoke	8.000.000
Értékajások	75.125.311	Rendelkezésre álló tartalék	900.000	Készpénz Triestben és a közp. viselősegeknek	358.002	Nyereség tartaléktőke	4.000.000
Fennléti értékpapírok 1906. decz.	365.960	Árfolyamigadozási tartalék	2.592.608	Hitelintézetek, tak-pénztárak és bankároknál elhelyezett tőke	7.354.089	Rendelkezésre álló tartalék	1.173.207
31-ig járó kamatai	4.843.200	Díjtartalékok	86.095.017	Inggatlanok	963.750	Árfolyamigadozási tartalék	690.280
Jelzálog-kölcsönök	1.707.962	A kamattal le-szállításra szolgáló díjtartalékok	—	Értékpapírok	11.598.788	Szállítmánybizt. díjtart.	8.325.591
Kölcsönök állami biztosítékkal	1.707.962	(a viszont-biztosítók hányadának levonásával)	200.000	Fennléti értékpapírok 1906. decz.	71.359	Betöréssel szembeni bizt. díjtartalékok	187.780
Kölcsönök állami biztosítékkal	1.707.962	Díjtartalékok	4.040.133	31-ig járó kamatai	71.359	Biztosító társulatok tart. l.	1.374.851
Hasznélvezeti járadékok és tőkék	59.870	Függő károk	1.285.137	Váltók társaság	676.810	Függő száml. károk tart.	316.168
Követelések más biztosító-társaságoknál	88.755	Biztosító-társaságok követelése	118.678	Kölcsönök értékpapírokra	222.741	Függő betöréssel szembeni károk tartaléka	26.767
Ügyvédek költségei	1.704.070	Különféle hitelezők	1.040.927	Ügyvédek kinn e ösége	2.490.341	Nyugdíjpénztár	1.452.780
Különféle adóok	180.908	Társasági és köz. igazgatás (folyó-számla egyenlege)	580.022	Életbizt. (folyósz. egyenlege)	1.955.711	A társulati tisztviselők takarékl. és ellátási pénztára	596.805
Még nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek	—			M g nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek	580.022	Jubileumi al p tisztviselők lednyának kiházasítására	60.000
Leitár	—			Leitár	—	Biztosító társaságok követelése	2.415.278
	98.851.824		82		—	Különféle hitelezők	807.901
					—	Fel nem vett osztalékok	4.771
					—	1906-ról áthozott nyereség	28.288
					—	Az üzletév nyeresége	1.551.639
					—		81.443.411
					—		22

A társulat fennállása óta, azaz 1838. június 1-től 1906. december 31-ig károk fejében kifizetett 588.098.187.51 koronát.

Igazgatók: igazgatótanács dr. Albert Agost báró, rácz-almási Frigyesz Adolf vezérigazg. táj, lovag Párisi József, Kallai Pál báró, Szentm. Henrik, dr. Szendrői Mihály, Szelepcsényi István, Pavia János vezérigazg.

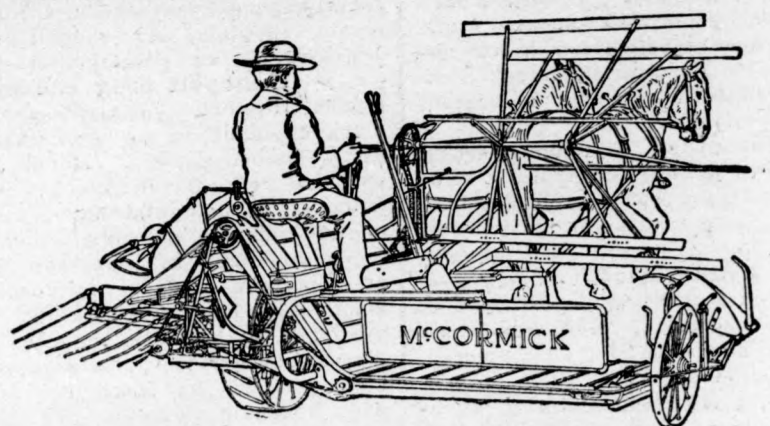
Részesedések aulított képviselőknél kaphatók. Ugyanott mindennemű tevélységükkel készséggel adnak, valamint felvettük a legolcsóbb díjtételek és a legelőnyösebb feltételek mellett élet-, tűz-, szállítvány- és betöréssel szembeni biztosítások az „Adriai biztosító társulat”, jegybiztosítások a „Déli” jég- és viszontbiztosító-társaság és baleset és szavatossági biztosítások a „Nemzetközi baleset ellen biztosító r. társaság” részére.

Magyarországi Osztály: BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 20. szám, a társulat házában. Frigyesz M., titkár.

Lévai ügynökség: Klain Ödön.

Nyomatott Nyitrai és Társas könyvnyomdájában Léván.

A világhírd Mc. CORMICK-féle Aratógépek és fűkaszálók nagy választékban kaphatók:

KNAPP DÁVID gépraktárában LÉVÁN.

Dús raktárt tartok; GANZ-féle motorok-, Hoffer összes gyártmányaiból, valamint a legjobb gyártmányú varrógépekből.

Gabonatisztító-rosták. Daralók. Morzsoló. Tizedes mérlegek.

Kern Testvérek Léván.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

S akrendszerű egyetemes és mélyítő acél ekek.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb Agrícola vetőgépek, acél ekek 1, 2, 3 és 4 barázdásuak,

rét, moha, tagozott és diagonál BORONAK, gyűrűs és sima acél lemez, földi heng. „Arató-gépek” fünek, herének, Szénagyűjtők és arató gereblyék. Szénafordítók.

Szabad-aszaló készülékek, gyümölcs és főzelékeknek. Bor sajtók, gyümölcs sajtók. Gyümölcs és szőlő zuzók és bogymorzsolók.

Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő. „SYPHONIA.” Tormács és vértettű pusztításra. Szállítható takarék tűzhelyek. Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók valamint minden más fajta „gazdasági gépeket” legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak:

MAYFARTH PH. és Társa cs. és k. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek Aiaipitva 1872. Bécs, 111 Taborstrasse 71. 1000 munkás. Kitüntette több mint 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon. Kaphatók: KNAPP DÁVID úrnál Léván. Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen.

JARGANYOK 1-16 vonóállat befogására. Legújabb ga ona tisztító rosták. Trieurek és kukorica morzsolók, szecskavágók, daralók répvágók.

Nyitrai és Társas

könyv- s papirkerdesé, könyvnyomdájaja könyvkötészete f. évi július hó 1-től Petőfi-utca 4 sz. WEISZ SAMU és FIA házába helyeztetett át.